ISKRA

Codzienny
Biuletyn
Informacyjny

SYNDYKALISTYCZNE POROZUMIENIE POWSTANCZE

Rok V - Nr.64 czasu Powstania /1659/ SOBOTA, 23 WRZESNIA 1944
Dajemy wiadomości dobre i złe - ale zawsze prawdziwe

ROSJANIE NA WARSZAWSKIM BRZEGU WISŁY

PRzygotowania do sowieckiego koncentrycznego ataku na W-Wę trwają w da
szym ciągu.Na szerokości frontu,od Bałtyku do Karpat,W-wa stanowi jeden z
najważniejszych punktów oporu niem.w dalszym sowieckim marszu na zachód.
Niemcy zdają sobie z tego sprawę i skoncentrowali na tym odcinku znaczne
ły.Dlatego też zdobycie W-wy jest przedsięwzięciem trudnym i wymagającym
dłuższych przygotowań.Po zajęciu Pragi dowództwo sow.przeprowadza nieustan
ne próby forsowania Wisły i tworzenia przyczółków na jej zach.brzegu.Nie=
zależnie od tego,na płn.i płd.flanku frontu warszawskiego trwają zacięte w
lki,gdzie Rosjanie przeprowadzają operacje oskrzydlające stolicę.Odnośnie
utworzenia przyczółków na warszawskim brzegu Wisły radiostacja sow."Wawer"
podała wczoraj,że oddziały polskie dyw.im.T.Kościuszki utworzyły 2 przy=
czółki na lewym brzegu Wisły w obrębie W-wy: 1 między mostami Kierbedzia i
Poniatowskiego,a drugi w rej.Starego Miasta.Dalej "Wawer" podał,że oddzi
dyw.T.Kościuszki,który znajdował się na Siekierkach po wypełnieniu swych
zadań powrócił do swej bazy wypadowej. PAT,powołując się na swe własne re-
lacje i meldunki obserwatorów,podaje,że przyczółek między mostami znajduje
się mniejwięcej w bliskości ul.Karowej.Wysadzono tu formacje w sile około
jednego pułku.Pierwsze oddziały,po wylądowaniu,otwarły gwałtowny ogień na
najbliższe placówki niem.,zmuszając je do opuszczenia sąsiednich domów.Po=
zwoliło to na swobodne lądowanie pozostałych formacji przybyłych z Pragi.
Na Starem Mieście,na przyczółku znajduje się formacja w sile jednego do
dwuch batalionów.Wg informacyj z kół wojskowych AK na Zoliborzu wylądował
oddział sow.,który nawiązał łączność z naszymi formacjami,ale następny mel
dunek doniósł o przerwaniu tej łączności.

Radiostacja "Wawer",po za zakomunikowaniem o istnieniu przyczółków na
lewym brzegu Wisły podała,że <u>na płd.i płn.od W-wy toczy się w tej chwili
wielka bitwa</u>,w której ważą się losy stolicy.W ciągu dnia wczorajszego spe=
cjalne natężenie walk miały miejsce w rej.Grójca.Niemcy rzucają do walki n
wo sprowadzone formacje pancerne.

<u>Niemcy o walkach pod W-wą</u>. Komunikat OKW z dn.21 bm podaje:"Koło W-wy
załamała się już na wyspach rzecznych nowa próba przeprawy przeciwnika.Wzi
to ponad 200 jeńców.Komunikat operacyjny Radzieckiego Biura Informacyjnego
z dn.21 bm w dalszym ciągu nie wspomina ani słowem o walkach pod W-wą.

<u>"Naprzód na Warszawę"</u>.- Pod tym tytułem,radio lubelskie zacytowało arty
kuł,opublikowany w gazecie I armii wojska polskiego.Jeden z ustępów artyku
łu brzmi:"Powstaniec warszawski wytrwał.Teraz toruje sobie drogę do W-wy
żołnierz polski i radziecki.Powstaniec wytrwał,bo oczekiwał z rąk żołnierz
polskiego wyzwolenia.Dziś bije się już żołnierz polski na ulicach Warszaw
podtrzymując wygasające powstanie.Za przykładem bohaterskich Polaków pójdą
i inni.Idziemy do boju o stolicę ramię przy ramieniu z powstańcami,a pod
osłoną artylerii i samolotów przejdzie żołnierz polski ostatecznie na lewy
brzeg Wisły".-

ŁAMANIE OSTATNIEGO OPORU NIEMIECKIEGO NA ZACHODZIE

Bitwa nad Leg i Waal ma <u>znaczenie decydujące</u> dla dalszego przebiegu
bitwy o Niemcy. II armia bryt.przekroczyła,na zdobytym wielkim moście,
najszerszą odnogę Renu - Waal w Nimvegen.Brytyjczycy,łamiąc zacięty opór
niemiecki,łączą się ze spadochroniarzami,trzymającymi przyczółek mostowy
xxxinnajxxtronixxLegx po obu stronach innej odnogi Renu - Leg.Toczą się t
zażarte walki z niemcami.Na zach.od tego rejonu Kanadyjczycy i Polacy o=
czyszczają brzeg Skaldy z nola.Odcinek między portami Terneusen a Antwerp
jest już całkowicie wolny od niemców.W rejonie tym,w ciągu ostatnich 2-ch
dni wzięto 10 tys.jeńców. W bitwie o linię Zygfryda,na odcinku Akwizgranu
i Trewiru opór niemców wzrósł.Walki toczą się nadal na przedpolach Geilen
kirchen,na płn.-zach.od Akwizgranu oraz w rej.: Stolberg i Düren.Na wschó
od Nancy III armia ameryk.napotkała na największą,od czasów bitwy o Caen,
koncentrację czołgów niemieckich.Toczy się tam obecnie zażarta bitwa.Dale
na płd.VII armia USA utworzyła ważny przyczółek w rej.Epinal.Komunikat sz
bu niem.podał,że w rej.tym Amerykanie przystąpili do nowego natarcia.

Resztki oporu niem.w BOulogne złamano.Dowodzący generał wraz ze sztaben
dostał się do niewoli.Silne bombardowania lotnicze wskazują,że nadchodzi
teraz kolej na Calais.

<u>Komentator BBC o walkach na zachodzie</u>. Komentator radia bryt.,w omawia=
niu sytuacji na froncie zachodnim stwierdził,że o ile przed dwoma miesiąca
mi w Normandii na przeciw dwóch armii alianckich stało 40 wyborowych
dywizyj niemieckich,na froncie o długości 120 km - o tyle obecnie na fron=
cie 600 kilometrowym,naprzeciw 6 potężnych armij aliantów stoją wojska nie
mieckie,których nie można liczyć na pełne dywizje,gdyż są zbieraniną nie=
kompletną najróżniejszych formacyj,głównie rezerwowych.Konsekwencje tego

faktu nie dadzą długo na siebie czekać.

NA FRONCIE WARSZAWY

Śródmieście: W ciagu całego dnia npl nie wykazywał większej aktywności. Drobne akcje patrolowe npla odparto. Natarcie niem. n. fabrykę Bormana odparto. Również usiłowania patrolu niem. opanowania domu nr. 109 przy ul. Pańskiej zostało unicestwione. Na Wareckiej, Chmielnej i Brackiej obustronna wymiana ognia z karabinów i granatników. W rej. Cristalu nasze oddziały rozbiły barykadę niemiecką maskującą stanowisko ckm'u, w wyniku czego npl wycofał to stanowisko do sąsiedniego domu. Niemcy pogłębiają rów, przebiegający przez jezdnię z Gastronomii w stronę Muzeum. Zaobserwowano umacnianie przez npla cukierni Szwajcarskiej.

Mokotów: Niemcy usunęli z pola Mokotowskiego 7 dział, kierując je na Okęcie. Na Rakowcu pozostają nadal 3 ciężkie działa niem. W czasie przemarszu kolumny samochodowej npla drogą polną na Służew zapalono i unieruchomiono 1 czołg i samochód z przyczepką. Zaobserwowano dość duży ruch obukierunkowy niemcóW na trasie Wilanów i Służew-Okęcie i z powrotem.

Czerniaków: Po ciężkich walkach nasze oddziały opuściły Czerniaków. BRAK wiadomości o stanie liczebnym oddziału, który przedostał się z Czerniakowa na Mokotów. Co do oddziałów I dyw. im. T. Kościuszki niema na razie żadnych wiadomości.

Żoliborz: Brak większej akcji niemieckiej. Natomiast przez cały dzień trwał ogień artylerii npla. Na wysokości ul. Potockiej i Bohomolca miała miejsce niemiecko-sowiecka walka ogniowa przez Wisłę przy użyciu artylerii czołgów i karabinów maszynowych.

Działalność artylerii i lotnictwa sowieckiego. Artyleria sow. ostrzeliwała stanowiska niem. na Wybrzeżu, Powiślu, ul. 6-go Sierpnia, WIG'u, na Dworcu Zach. Sowiecki miotacz min ostrzeliwał al. Sikorskiego. W ciągu ub. dnia i nocy artyleria sow. i lotnictwo ponownie nękały punkty oporu niem. w: Sejmie parku Ujazdowskim, al. Szucha, w rej. pola Mokotowskiego, i Rakowieckiej oraz na Okęciu. Wybuchły liczne pożary. Po za tym lotnicze bombardowanie sow. objęło: Dworzec Gł., al. Sikorskiego, pl. Grzybowski, Filtry i Wolę. Artyleria sow. ostrzeliwała ponadto: Powiśle, Czerniakowską, Swiętokrzyską, Bagno, Ordynacką, Pierackiego, Szczyglą i al. Szucha.

Rejon Śródmieścia ostrzeliwany był również przez artylerię niem. a m. in.: pl. Napoleona, Bracka, Sienna, Złota, Sosnowa, Sliska, Szkolna, Towarowa, pl. KAzimierza i pl. Trzech Krzyży. Niemieckie działo kolejowe ostrzeliwało rej. Wielkiej, Złotej, Chmielnej i Marszałkowskiej.

W RADIOWYM SKROCIE

Front wschodni: Specjalny rozkas Stalina doniósł wczoraj wiecz. o zdobyciu stolicy Estonii - Tallina.- Front włoski: Do zdobytego wczoraj Rimini weszły najpierw oddziały greckie. Wzięto tu 7 tys. jeńców.- Front powietrzny: Wczoraj 1000 c. bombowców bombardowało cele w Niemczech, w tym: 750 "Latających Fortec" bombardowałoKassel, a 250 rejon Monachium.- Front dal. Wschodu: Amerykanie przeprowadzili wielki nalot na stolicę Filipin Manillę. Na Filipinach ogłoszono stan wojenny.

Ze świata: Londyn. W dn. 22 bm odbyło się posiedzenie Rady Min. pod przewodnictwem prem. Mikołajczyka.- Sofia: Dowódzwto sow. w Bułgarii aresztowało regentów: Fiłowa, Boszyłowa i księcia Cyryla oraz posła niem. w Bułgarii.

OSTATNIE WIADOMOSCI

Okupacja Niemiec. Londyn 23.9. godz. 9,20 Dziś ogłoszono szczegóły rozporządzeń, dotyczących administracji władz wojskowych na zajętych terenach niemieckich. W czasie gdy trwają jeszcze działania wojenne, na zdobytych terenach zabezpiecza się linie komunikacyjne. Władze alianckie znoszą ustawy hilterowskie, a w szczególności ustawę norymbergską o przywilejach rasowych. Po za tym zniesiono ustawę, odmawiającą obywatelstwa niemieckiego nieniemcom, ustawę zabraniającą istnienia innych partyj prócz hitlerowskiej, rozwiązuje się wszystkie trybunały hitlerowskie i zawiesza się działalność sądów partyjnych. Dalej administracja wojskowa aliantów przejmuje opiekę nad jeńcami i robotnikami cudzoziemskimi. Aresztuje się wszystkich niemieckich zbrodniarzy wojennych i odbiera się wszystkim niemcom broń i radioaparaty. Rozciągnięto ścisłą cenzurę listów i kontrolę rozmów telefonicznych. Językiem urzędowym we wszystkich sprawach jest język angielski. Armia okupacyjna w Niemczech wynosić będzie 300 tys. żołnierzy, w tym 1/3 angielskich, 1/3 ameryk. i 1/3 sowieckich.

KTO WIE COSKOLWIEK o następujących zaginionych osobach, proszony jest o podanie wiadomości pod adres: Wspólna 33 m 2: 1/ Zofia GRUDNIOWA, kontakt stracony od 1.VIII. br. 2/ Władysław FIEDOROWICZ /pseud. Czarny Fiedor/ żołnierz 104 kompanii ZSP na Starem Mieście, 3/ Wanda KAPUSCINSKA, żołnierz WSK 104 kompanii ZSP. Nie wróciła z patrolu w dn. 5. VIII. na Starem Mieście.
